СТРАТЕГІЯ ЯК ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Катерина Дмитрівна ДИМИДЮК,

здобувач Науково-дослідного
інституту публічного права
https://orcid.org/0009-0007-9096-4602

Реалізація державної політики у сфері підприємницької діяльності – це складний процес, який обумовлений чисельною кількістю чинників, які мають вплив на результат. Процес реалізації державної політики завжди відбувається під впливом адміністративно-правових форм та методів. Одним із таких методів, у адміністративно-правовому механізмі реалізації державної політики у сфері підприємництва – є метод планування, основою якого виступає стратегія (стратегічне планування). Державна політика завжди пов'язана зі створенням зрозумілої, чіткої стратегії, яка слугуватиме певним орієнтиром, передусім, для законодавчої влади, безпосередньо для суб'єктів певної сфери, зокрема, і суб'єктів підприємницької діяльності, та для держави загалом.

Вітчизняні науковці В. Горбулін та А. Качинський визначають стратегічне планування, як «докладний опис мети, завдань і комплексу заходів щодо реалізації фундаментальних цілей» [1, с. 15]. Як справедливо зазначає А. А. Гриценко «процес планування політики називається стратегічним, коли вирішуються стратегічно важливі політичні завдання» [2, с. 41]. Будь-яка стратегія зосереджена на питаннях майбутнього, на забезпеченні якісних результатів у майбутньому від прийнятих рішень і вчинених заходів вже сьогодні.

Правильно сформована стратегія дозволяє вибудувати основні напрями розвитку державної політики, зокрема у підприємницькій сфері. Головна ідея стратегічного розвитку у сфері підприємницької діяльності полягає у формуванні цілеспрямованої державної політики, яка різні напрями розвитку за допомогою відповідних інструментів, зокрема: інвестиційної, модернізація податкової, грошово-кредитної, промислової політики та міжнародного співробітництва.

Основними ідеями стратегічного розвитку державної політики у сфері підприємницької діяльності можуть бути: а) виявлення правовідносин у сфері підприємництва, які вимагають відповідного правового регулювання, зокрема, адміністративного; б) виявлення тих аспектів у зазначеній сфері, які потребують безпосереднього втручання держави або відповідного контролю; в) усунення перешкод на державному рівні, які заважають розвитку підприємницької діяльності; г) обґрунтування прийняття відповідних регуляторних актів у визначеній сфері та окреслення аспектів контролю за їх реалізацією; д) системне зниження корупції.

Сьогодні в Україні діють такі державні стратегічні документи щодо реалізації державної політики у сфері підприємницької діяльності, як-то:

© Димидюк К. Д., 2022

Стратегія подолання бідності [3]; Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в України на період до 2020 року [4]; Державна стратегія регіонального розвитку [5]; Національна економічна стратегія на період до 2030 року [6] тощо. Загалом, розвиток підприємницької діяльності – є одним із пріоритетних завдань державної політики. Усі зазначені стратегічно-програмні документи мають між собою односторонні та двосторонні зв'язки, а також прямо чи опосередковано впливають на реалізацію державної політики, зокрема, у сфері підприємницької діяльності. Досягнення стратегічно-програмних цілей може становити вагомий внесок для розвитку сфери підприємницької діяльності в Україні. Але сьогодні відсутній єдиний комплексний документ, що визначає стратегію реалізації державної політики у сфері підприємницької діяльності.

Безумовною складовою частиною розвитку підприємництва є створення сприятливих умов для цього. З метою реалізації визначених у зазначених національних стратегіях і планах цілей, в Україні постійно проводиться відповідна робота з удосконалення регуляторного середовища. Аналіз цих документів дає можливість констатувати, що сьогодні створюється ефективна державна інфраструктура підтримки підприємництва. Але, незважаючи на це, існують певні проблеми, які становлять перешкоди для реалізації державної політики у сфері підприємницької діяльності і розвитку цієї сфери загалом, зокрема можна виділити такі: корупція; часті зміни в законодавстві; економічна нестабільність; неоптимізоване регуляторне середовище.

Для усунення цих обмежуючих чинників вбачається можливим використати такі правові інструменти, як: лібералізація системи державного контролю; спрощення податкового адміністрування; децентралізація адміністративних послуг та делегування окремих повноважень органам місцевого самоврядування; удосконалення дозвільної системи; спрощення податкового адміністрування суб'єктів підприємницької діяльності; гармонізація національного законодавства із положеннями законодавства Євросоюзу тощо.

Отже, стратегія – є лише основою, певним вектором, що спрямовує реалізацію державної політики у визначеному напрямку, це обраний курс, який розрахований на масштабні зміни у перспективі, що вирішить поставлені завдання і допоможе досягти визначених стратегічних цілей. Відсутність єдиної державної стратегії у сфері підприємницької діяльності негативно впливає на реалізацію державної політики у зазначеній царині. Запропоновані результати покликані створити належне правове підґрунтя для реалізації державної політики у сфері підприємницької діяльності.

Список використаних джерел:

1. Горбулін В., Качинський А. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки : монографія. К. : НІСД, 2010. 288 с.

2. Гриценко А. А. Стратегічне планування зовнішньої політики як складова система національної безпеки. Науковий журнал «Політикус». Випуск 1, 2022. С. 39-43.

3. Про схвалення Стратегії подолання бідності: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03. 2016 № 161-р. *Офіційний вісник України* від 29.03.2016 № 23, стор. 189, ст. 923, код акта 81159/2016.

© Димидюк К. Д., 2022

4. Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в України на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 504-р. *Урядовий кур'єр* від 04.08.2017 № 144.

5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 року: постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. Урядовий кур'єр від 14.08.2020 № 156.

6. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179. *Урядовий кур'єр* від 06.03.2021 № 45.

© Димидюк К. Д., 2022